

PR O ey %5, -
COMMISSION ON REGIONS
cars 111729192 |

MUNISIPALITEIT A i MUNICIPALITY
JOUBERTINA 2 JOUBERTINA

Telefoon/Telephone 0427-31337/32424 'y 3 Posbus/P.O. Box 14
Faks 31220 Joubertina

varw (Ret. NO 410

FAX BOODSKAPIMESSAGE
Datinms . R.3012. 95 '

Date: Hoeveelheid bladsye: / S

Number of pages:

Aan: Naam van persoon:
To: Name of person:

Van: Ons verwysing:
From: Our reference:

MUNISIPALITEIT T MUNICIPALITY
JOUBERTINA : g JOUBERTINA

Telefoon/Telephone 0427-31337/32424 3 Posbus/P.Q. Box 14
i Joubertina

6410
Verw /Rat No.

2/17/1
September 1993
Aandag: Prof Phillip Smit

Kommisegie vir atbakening
van Streekerense
fempton Park

Profeszap
BEPALING VAN STREEKGRENSE

Na aanleiding van dije berig in die Rurger van 31 Augustus
1993 cor hogemelde aangelfentheid, word weereens heswaar
aangoeteken dat die Langkloofstreek in twee gedeel ondanks
al die vorige vertoÃ© wat gerig is.

Iie Standpunt van die Langkloof Gemeenakapr ten opsigte van
die Streekindeling is deeglik getoets. twee en twintig
organisasies was gevra om hul kommentaar cor die aangelecnt -
heid te lewer. Almal het Gaamgestem fn gevra om by die Wes-
Kaar streek ingedeel te word en die Streeck as eenheid te be-
hou. : -

) word vriendelik dog dringend gevra om â\200\230n kontak persocon in

Kaapctad se naam en telefoonnommer aan die kantoor beskikbaar
te atel, sodat n afspraak gereÃ©l kan word om die Gemeenskap

&t sAak weer te Ran stel en die opgestelde vergslae te kan 3
voorlÃ©,

â\200\230n A(Cskrif van die voorlegging van die Langkloof Grens
aftakeningskomitee ocor die toekomstige indeling van die Land-
drosdistrik van Joubertina in â\200\230n nuwe grondwetlike bedeling
asook die lvs van instansie=s wat hul verslae ingedien het.
word san u voorsien.

Die uwe

52 /2

STANDPUNT VAN LANGKLOOF GEMEENSKAP
TEN OPSIGTE VAN STREEK SINDELING

WES-KAAP VERSUS OOS-KAAP

5273

273D

_nï¬\201U-S@.

l Northem Cape

WILLISTONM

Ct T CaaT

CALVINIA

SEONA O 1 rman, o
LOETSPE T2 LE

N4

OOMNM4INA 1

baa 4 ({0 LT TT

â\200\224
(]

=
Ia

N
_q
3
-
-
n
(%]

- â\200\224â\200\224

B0 "SE

A " A
6

Trmes .

Â¢ #8207 819 110

caipt

. 200\234VOORLEGGING VAN DIE LANGKLOOF GRENSAFBAKENINGSKOMITEE OOR DIE
TOEKOMSTIGE INDELING VAN DIE LANDDROSDISTRIK VAN JOUBERTINA IN 'N
NUWE GRONDWETLIKE BEDELING

INLEIDING:

Na aanleiding van verskeie kaarte wat deur politieke partye op die tafel
geplaas word, kan daar met redelike sekerheid afgelei word dat in die
proses van streeksafbakening die Langkloof as streek in twee gedeel gaan
word. Die grens word getrek op die Landdrosdistriksgrens tussen
Unionsdale en Joubertina. So 'n stap is uiteraard vir die inwoners van
Langkloof onaanvaarbaar omdat die Langkloofstreek 'n eenheid vorm,
onafskeidbaar van mekaar.

Hierdie voorlegging kan dus direk verbind word met die vrese van die
Langkloof gemeenskap en word daar dan gepoog om 'n werkstuk te lewer
wat die wense en ideale van die gemeenskap aan die

Afbakeningskommissie sal oordra.

Hierdie werkstuk bestaan uit twee afdelings, 'n saamgevatte afdeling wat
' onder verskillende hoofde behandel word en as aanhangsels word die
menings en verhoudings van die organisasies in die streek dan aangeheg. As al
die organisasies wat deel gehad het aan hierdie voorlegging in ag geneem
word, kan daar met sekerheid aanvaar word dat hierdie werkstuk die

mening van die totale gemeenskap weerspieël.

GEOGRAFIES

Die Langkloofstreek word gesien as 'n lang nou kloof, begrens deur twee bergreekse. Die Tzitzikammabergreeks vorm die suidelike grens en die

Kouga bergreeks begrens die noordelike grens. Toegangsweg tot die Langkloof is beperk tot 'n oostelike en westelike toegangsweg, wat meebring dat die streek geïsoleerd en op homself aangewese is

Onderlinge samewerking in die streek is dus van groot belang.

Die Langkloofvallei strek oor die twee landdrostdistrikte Uniondale en Joubertina. Die distriksgrens wat dan ook die streeksgrens sal wees, sny in die hart van die Langkloof deur en verdeel sodoende die gebied se

onderlinge krag in twee.

Soos later in die werkstuk duidelik sal word; gaan die argument oor die aansnyding van Joubertina landdrostdistrik aan die Wes;-Kaap. Joubertina landdrostdistrik strek oor +- 800 vierkante kilometer en die afstand tussen die westelike grens en die oostelike grens is 53 kilometer. In die geheel gesien kan die aansnyding van Joubertina by die Wes-Kaap nie groot implikasies inhou op nasionale vlak nie en sal dit kostebesparend inwerk as in ag geneem word hoeveel dienste van staatsdepartemente alreeds vanaf

die Wes-Kaap gelewer word.

GESKIEDKUNDIG:

Die Joubertina streek het oorspronklik deel uitgemaak van die Nederduits Gereformeerde Kerk gemeente van Uniondale en dus ook van die landdrosdistrik van Uniondale. Die dorp Uniondale was dan ook die setel van die destydse Afdelingsraad.

In 1911 het Joubertina afgestig van Uniondale en sy eie N.G. Kerk gemeente gevorm. In die laat veertigerjare het Joubertina sy eie landdrosdistrik gekry en soos reeds genoem loop die grens ten weste van Misgund.

In 1976 het Uniondale as setel van die Afdelingsraad verval en is beide landdrosdistrikte van Joubertina en Uniondale ingedeel onder die Afdelingsraad van Oudtshoorn, die huidige Klein-Karoo Streeksdiensteraad. Hierdie Raad verskaf nog huidiglik die raadsdienste aan die Joubertina gebied.

BEVOLKING:

Die totale bevolking van Joubertina landdrosdistrik is 13385 en kan as volg ingedeel word:

Kleurling :
Swart
Blank
Asiërs

Totaal

Die meeste werkseleenthede word geskep in die boerdery of boerderyverwante bedrywe. Arbeiders op 'n vrugteplaas moet opgelei word in die nuutste boerdery metodes en beskik daarom oor 'n hoër vlak van kundigheid.

Dit moet gemeld word dat 80% van die swart bevolking in die streek gebore en opgegroeï het en daarom nie meer nuwe kultuurbronne met die tradisionele swartes handhaaf nie. Van die swart bevolking kan 80% dan ook nie meer Xhosa taal praat nie. Hierdie Swartes het in 'n groot mate die Kleurling kultuur aangeneem. In onderlinge gesprekke met die Swartes is dit vir die komitee baie duidelik dat bykans 100% van die Swartes hul aangetrokke voel tot die indeel van hierdie streek by die Wes-

Kaap.

BEVOLKINGSAMESTELLING:

Joubertina Landdrosdistrik
807
70
601
50/
401
301t

Bevolking / %

104

o.

Bevolkingsgroepe
B1 Kleurlinge B2 Swartes = /
B Blankes Asiërs 22/

Die ekonomie in hierdie streek is baie nou gekoppel aan die landbou. Slegs landbouverwante industrieë kom iri hierdie gebied voor. Die ekonomiese vooruitgang in hierdie streek hou dus nou verband met nuwe tegnologiese metodes wat toegepas moet word om die verwerende effek wat wisselende markpryse en onsekere weerstoestande veroorsaak teen te werk. Hierdie tegnologiese kennis word verkry deur navorsing en die

uitruil van kennis deur die boere van die streek.

Daar word met reg gevrees dat indien Joubertina landdrosdistrik afgesny sou word van die hart van die vrugtebedryf wat in die Waes-Kaap gesetel is, dit verrykende implikasies vir hierdie streek kan inhou. Hierdie s;reek sal ekonomies stagneer en stadig doodbloei, wat op sy beurt weer die

ongewenste verstedelikingsproses sal aanhelp.

Indien die streek ingedeel word by die Wes-Kaap sal dit kostebesparend wees vir die staat as in ag geneem word hoeveel dienste reeds deur staatsdepartemente vanaf die Wes-Kaap hier gelewer word., Omskakeling

kos geld en bring ontwrigting mee.

6.

EN NAVORSING:

Die Langkloofvallei is by uitstek 'n sagtevrugte produserende streek. 'n Winterreënval klimaat maak hierdie streek uiters geskik vir die verbouing van sagtevrugte. Vrugteproduksie vereis egter wetenskaplike metodes en voortdurende navorsing wat deurlopende aanpassings verg van die produsente. Hierdie uiters noodsaaklike navorsing word in die Wes-Kaap deur Infretec en Bien Donne proefplaas te Stellenbosch behartig. 'n Satelietproefplaas is in hierdie area geleë wat nuwe metodes onder plaaslike omstandighede monitor. Voorligtingaksies aan produsente word deur die Winterstreek kantore te Eisenburg Landboukollege geïnisieer. Unifruco wat eenkanaalbemarking van vrugte behartig is gesetel te Fleur du Cap, Belville. Opskorting of seifs 'n geringe afskaling van hierdie belangrike dienste kan verreikende implikasies vir hierdie streek inhou.

Verdere landboukundige skakeling met die Wes-Kaap hou ondermeer in, melklewering aan Ladismith en-die toenemende voistruisbedryf met die Klein Karoo Landbou Kodperasie te Qudtshoorn. Die plaaslike G.O.V.

kantore skakel ook met Wes-Kaap.

Droëvrugte en inmaakprodusente se kanaal van bemarking en regstreekse voorligting is afkomstig uit die Wes-Kaap gebied.

Met bogemelde feite in gedagte word daar dus vanuit die landbousektor 'n ernstige beroep gedoen op die Afbakeningskommissie om hierdie distrik by die Wes-Kaap aan te sny.

DIENSTE:

Verskeie staatsdepartemente lewer vanaf die Wes-Kaap dienste aan hierdie streek. Hierdie departemente sluit onder meer in:

(a) Onderwys en Opleiding;

(b) Veiligheid: Die S.A. Polisie resorteer onder die DK van Qudtshoorn. Langkloof Kommando is vanaf 1990 ingedeel by

Kommandement W.P.

Gesondheidsdienste word vanaf George en Qudtshoorn aan die gebied verskaf.

Streeksdiensteraad te Qudtshoorn verskaf ook dienste aan twee

Kleurlingwoonbuurte te Krakeelrivier en Louterwater.

TAAL EN KULTUUR:

Die kultuurbande met die Wes-Kaap loop sterk deur tot in hierdie streek. Afrikaans is oorweldigend die spreektaal van die grootste persentasie van die bevolking. Engels en Xhosa word deur 'n baie klein persentasie van

die bevolking gebruik as hul spreektaal.

8/...

s/,

Taal en kultuurbande is een van dié grootste komponente wat mense nader aan mekaar gaan bring. Hierdie lank gekoesterde ideaal kan makliker verwesenlik word indien die kultuurbande van die gemeenskap in gedagte gehou en eerbiedig word.

?

DSDIENSTIG:

Omdat sekere kerkgenootskappe huiwerig is om hul hand op skrif te stel, kan die komitee nogtans die logiese afleiding maak dat gesien in die lig van die wye dekking van organisasies, die gemeentelike van die kerkorganisasies wel positief staan teenoor 'n westelike indeling van die streek. Die N.G. Kerkfamilies word wel bedien vanaf die Oos-Kaapse sinode, maar sonder groot koste kan hierdie streek dan oorgeplaas word

na die Wes-Kaap sinode.

P IES:

Polities resorteer hierdie streek onder die kiesafdeling van Oudtshoorn en -word dus ook vanaf die Wes-Kaap bedryf. Hierdie komitee glo egter dat 'n-totale nuwe politieke stelsel in die vooruitsig gestel word met 'n nuwe afbakening van stemdistrikte. Huidiglik is daar 'n nuwe skakeling wat betref partypolitiek tussen die westelike en oostelike dele van die Langkloof. Sommige politieke partye se magsbasis strek oor die totale Langkloof en een bestuur wat verteenwoordigend is van die streek word

dan saamgestel.

9/...

2 //2

INTERSTREEK VERBONDENHEID:

Die twee landdrosdistrikte van Uniondale en Joubertina is aangewese op mekaar, in baie opsigte. Op ekonomiese gebied onderskraag hierdie twee distrikte mekaar deur wedersyds i)etrokke te wees in mekaar se wel en wee. Onderlinge ondersteuning maak dit moontlik dat beplande projekte op 'n winsgewende basis afgehandel kan word. Die sakesektor het kliënte of satelietkantore in beide distrikte. 'n Verdeling van die streek kan dus beteken dat die sakesektor se mark in albei gevalle drasties

ingekort kan word.

Op sportgebied bestaan daar baie nou bande tussen die twee gemeenskappe. Landboukundig is die twee streke onlosmaaklik van mekaar, en op kulturele gebied ondersteun hierdie twee streke mekaar baie goed. In die geheel is dit ondenkbaar dat hierdie streek in twee gedeeltes gaan word. Die verskil in bestuur van die Wes-Kaapstreek aan die eenkant en die Oos-Kaapstreek aan die anderkant kan onnodige spanning in die Langkloof tot gevolg he. Die broodnodige samewerking sal daaronder ly, wat op sy beurt weer 'n negatiewe effek op die ekonomie

kan hê.

MOTIVERING:

Ten slotte wil hierdie streek en sy mense 'n ernstige beroep doen op die Afbakeningskommissie om NIE die Langkloof in twee te deel nie. Hierdie

streek wil dus 'n ernstige beroep doen op die Afbakeningskommissie en aanbeveel dat die Joubertina landdrosdistrik ingedeel! sal word onder die Wes-Kaapstreek. So 'n stap sal legio voordele inhou vir die streek en sy mense.

Met hierdie werkstuk is gepoog om alle organisasies in die streek te betrek. Die organisasies wat wel reageer het kan gesien word as verteenwoordigend van die streek. Die komitee glo dus hierdie werkstuk weerspiedl die gevoel van die totale bevolking van die streek. Die gemeenskap van die Langkloof vra dus in geen onduidelike taal dat die Afbakeningskommissie die Joubertina landdrosdistrik sal aansny by die Wes-Kaap.

Indien daar nog enige onduidelikheid in die verband by die Kommissie bestaan word hulle uitgenooi om die gebied te besoek vir ondervraging en besigtiging. Indien van die Kommissie verlang sal daar op Plaaslike viak

'n meningspeiling (referendum) plaasvind.

GETEKEN TE JOUBERTINA OP 19 AUGUSTUS 1993.

Al et b

SEKRETARIS VOORSITTER

S2//4

o/

VERSLAE VAN VERSKILLENDSE ORGANISASIES VAN DIE LAND-

DROSDISTRIK JOUBERTINA SOOS VIR DIE LANGKLOOF GRENS-

bestuursiommisze Ravinia

Munisipaliteit Joubertina

Landbou organisasies

Afrikaanse Sakekamer

Joubertina Burgerlike Vereniging Civies

Langkloof Boere Kodperasie
Belastingbetalers Vereniging
Munisipaliteit Twee Riviere
Louterwarer Bestuurskomitee
Joubertina Primêre Skool
Hoërskool McLachlan

Die Hoogte Primêre Skool
Avontuur Boerevereniging

Departement Justisie
Langkloof Reklamevereniging

Langkloof Buiteklub
Langkloof Dames Skietklub

AFBAKENING RCMITEE INGEDIEN:

AANHANMING L A

E

[

• Landelike Etigting

G Joubertina 2020

H

I

)

K

L

i

N

O

P Langkloof Kommando

Q

R

G Round Table

45

iJ

v

Rapportryerskorps van die Langkloof

52/i5